

KJETIL STORESLETTEN

Svar till Wall och Gräslund

Mina huvudpoänger i artikeln är följande:

- (I) Man kan *inte* tolka en "resultaträkning för invandrare" (d v s skatteinbetalningar minus offentliga utbetalningar till invandrare som bor i Sverige ett givit år) som statens skattemässiga "vinst" av invandring. För att avgöra om staten "tjänar" på invandring måste man använda någon form av nuvärdesanalys.
- (II) Nettovärdet för staten av unga (20-30 år) invandrare är positivt. Denna slutsats är mycket robust för ändringar i bakomliggande antaganden. Till exempel är *break-even-nivån* för sysselsättningen bland 25 år gamla invandrare under 50 procent, vilket de flesta skulle säga är mycket lågt (kom ihåg att över 30 procent av invandran kommer från andra nordiska länder).
- (III) Eftersom en hög andel av de nya invandranerna är unga, blir siffrorna relativt gynnsamma för invandrare i genomsnitt, även om kostnaderna för barn och gamla är höga.
- (IV) Nettovinsten av invandring är mycket känslig för antagandet om sysselsättningsnivån. Det borde därför ligga i statens intresse att t ex inte sticka käppar i hjulen när nya invandrare snabbt vill ut på arbetsmarknaden.

Walls huvudkritik är riktad mot parametervärderna i det jag har kallat "ett basfall".

KJETIL STORESLETTEN är forskare vid Institutet för internationell ekonomi, Stockholms universitet. Hans forskning inom makroekonomi omfattar tillgångsprissättning och ekonomiska konsekvenser av invandring.

Även om jag tycker att mina val är rimliga, är jag inte angelägen om att fokusera för mycket på dessa siffror. Enligt min uppfattning ger de endast en fingervisning om talens storleksordning, något som framgår av följande citat: "Det råder en stor osäkerhet vad beträffar framtida invandrades inkomster, fertilitet och återvändandefrekvens. Beräkningarna i denna artikel är i motsvarande mån osäkra och man bör därför vara ytterst försiktig när man tolkar resultaten. Studien skall kanske bäst förstås som ett redskap för att bestämma vilka faktorer som har betydelse för nettovinsten för staten av invandringen till Sverige" (s 255). När detta är sagt, vill jag gärna ta upp några av Walls synpunkter.

- (1) Wall anser att en genomsnittlig sysselsättningsandel för nya invandrare på 67 procent är orimligt hög eftersom siffran baseras på ett genomsnitt av invandrare som redan bor i Sverige varav många kom till landet redan på 1950-talet. Jag håller med om att 67 procent kan vara högt, även om siffran hänför sig till en period som enligt många kännetecknades av en djup lågkonjunktur (våren 1995). Problemet är att man inte har tidsseriedata över sysselsättningen bland de invandrare som kommer till Sverige nu. Jag tycker därför att det är bättre att använda objektiva mått (som man senare kan diskutera) än subjektiva gissningar.
- (2) Wall ifrågasätter också om det är meningsfullt att presentera några siffror om förutsättningarna är så osäkra. Jag har sympati för den synpunkten, och har därför lagt stor vikt vid känslighetsanalysen i artikeln. Samtidigt tror jag att folk förstärker innebörden av begreppet osäkerhet rätt bra, vi lyssnar

ju dagligen till väderleksrapporten!

När det gäller Gräslunds inlägg, har jag tre kommentarer:

- (1) Att använda en real diskonteringsränta som är högre än 3,5 procent kan vara en god idé, även om risken gäller invandrare som grupp och inte varje individ för sig (sedan all idiosynkratisk risk rensats ut). Jag valde samma diskonteringsränta som Lundvik [1996], och som jämförelse kan nämnas att den diskonteringsränta som tex kommunikationsdepartementet använder är 4 procent. Men med en högre diskonteringsränta får framtida utgifter (tex pensioner) mindre vikt och det blir i så fall ännu svårare att argumentera för att invandrare är en stor ekonomisk börda för staten.
- (2) Vad gäller de "fasta kostnaderna per svensk" (tex statsförvaltningen, försvaret) har jag inte räknat dem som en del av utgifterna för nya invandrare eftersom studien avser en marginell invandrare (i likhet med tex Wadensjö [1972]). Jag tycker ändå att det kan vara av intresse att, som Gräslund föreslår, räkna ut hur mycket invandrarna bidrar med till staten om också de fasta utgifterna inkluderas. Detta skulle reducera den offentliga vinsten i basfallet till nära 0, men vinsten för en ung invandrare (20-30 år) är fortfarande över 300 000.
- (3) Artikeln i *Ekonomisk Debatt* är en populärvetenskaplig version av ett ännu inte avslutat projekt. Metod och analys finns beskrivna i detalj i Storesletten [1996] och jag skickar gärna detta arbete plus data och datorprogram till dem som är intresserade.

Referenser

- Lundvik, P, [1995], *General Accounting in a Small Open Economy*, manuskript Konjunkturinstitutet
- Storesletten, K, [1996], *Fiscal Implications of Immigration to Sweden – a Net Present Value Calculation*, manuskript, Institutet för internationell ekonomi.
- Storesletten, K, [1996], "Skattemässiga följder av invandringen till Sverige", *Ekonomisk Debatt*, årg 24, nr 4, s 253-65.
- Wadensjö, E, [1972], *Immigration och samhällsekonomi*, Studentlitteratur, Lund.